

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Ndc/4/2024
Identifikačné číslo spisu: 1322204784
Dátum vydania rozhodnutia: 15.02.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:1322204784.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti súdu o maloletú K. K., narodenú Z., trvale bytom u matky, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, odbor sociálnych vecí Pezinok, pracovisko Senec, Krátka 1, dieťa matky C. T., narodenej Z., bytom C. a otca W. K., narodeného Z., bytom K., o návrhu starých rodičov - starej matky W. K., narodenej Z. a starého otca W. K., narodeného Z., obaja bytom X., obaja zastúpení advokátskou kanceláriou Miroslava Kušnírová & Partners s. r. o., so sídlom Bratislava, Štefánikova 14, IČO: 54 296 498, na úpravu styku s maloletou, o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením veci Krajským súdom v Trnave, vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6NcC/24/2023, takto

rozhodol:

Na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 6NcC/24/2023 je p r í s l u š n ý Krajský súd v Trnave.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) podľa § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“) vec vedenú pod sp. zn. 6NcC/24/2023 s odôvodnením, že podľa § 3 ods. 5 písm. c) zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CMP“) účinného od 1. júna 2023 funkčne príslušným na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej a tretej hlavy druhej, tretej a štvrtej časti, vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre, je Krajský súd v Trnave. Krajský súd v Bratislave ďalej dôvodil, že i keď nadriadený súd, ktorý má rozhodovať v spore o miestnu príslušnosť nie je v § 112 ods. 2 CMP (ani v inom jeho ustanovení) *expressis verbis* špecifikovaný, s ohľadom na špecifickú povahu konaní podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku je za použitia čl. 3 ods. 2 CMP týmto súdom Krajský súd v Trnave ako nadriadený kauzálny súd.

2. Podľa čl. 3 ods. 1 CMP, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa toho ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci.

3. Podľa čl. 3 ods. 2 CMP, ak takéhoto ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by prijal, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej náuky a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít.

4. Podľa § 6 ods. 1 a 2 CMP ak súd zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi vec príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom účastníkov. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

5. Podľa § 3 ods. 5 písm. b) CMP, na konanie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave a Krajského súdu v Nitre je príslušný Krajský súd v Trnave.

6. Podľa § 39 ods. 1 a 3 CSP, ak nemôže príslušný okresný súd alebo krajský súd o spore konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení, musí byť spor prikázaný inému súdu tej istej inštalácie. O prikázaní sporu rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu a súdu, ktorému sa má spor prikázať.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Krajskému súdu v Bratislave a Krajskému súdu v Trnave podľa § 6 ods. 2 CMP, príslušný na rozhodnutie o príslušnosti, posúdil dôvodnosť nesúhlasu Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci a dospel k záveru, že nesúhlas je dôvodný.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnej veci ide o konanie o návrhu starých rodičov na úpravu styku s maloletou, v rámci ktorého Mestský súd Bratislava II uznesením z 27. júna 2023 sp. zn. B3-37P/186/2022 preniesol svoju miestnu príslušnosť na Okresný súd Pezinok a postúpil mu spis na ďalšie konanie. Následne Okresný súd Pezinok predložil vec Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o miestnej príslušnosti podľa § 112 ods. 2 CMP. Krajský súd v Trnave podľa § 6 ods. 1 CMP postúpil vec na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave ako súdu príslušnému, poukazujúc na § 2 ods. 2 a § 3 ods. 2 zákona č. 371/2004 Z. z., na § 3 ods. 5 písm. b) CMP, čl. 4 ods. 1 CSP a na ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR a rozhodnutia Ústavného súdu SR. Krajský súd v Bratislave s postúpením veci nesúhlasil.

9. Najvyšší súd konštatuje nespornosť funkčnej príslušnosti Krajského súdu v Trnave na rozhodnutie o odvolaní proti rozhodnutiu vo veciach podľa prvej hlavy a tretej hlavy druhej časti, tretej časti a štvrtej časti vydanému okresným súdom so sídlom v obvode Krajského súdu v Bratislave (§ 3 ods. 5 písm. c) CMP). S prihliadnutím na špecifickú povahu konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, v rámci ktorých súd rozhoduje aj o úprave styku s maloletým podľa § 111 písm. d) CMP, pri aplikácii vyššie citovaného čl. 3 ods. 2 CMP a s prihliadnutím na zachovanie princíпов všeobecnej spravodlivosti a princíпов, na ktorých spočíva CMP tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov, možno dospieť k záveru, že aj vo veciach súvisiacich s konaniami týkajúcimi sa starostlivosti súdu o maloletých (napr. rozhodnutie o príslušnosti, rozhodnutie o námietke zaujatosti), bude nadriadeným súdom Krajský súd v Trnave (kauzálny nadriadený súd). Opačný záver by sa priečil účelu súdnej reformy, popieral by jej zmysel. Je potrebné mať na zreteli aj zachovanie plynulosti a rýchlosti konania. Nie je možné vykladať pojem nadriadený súd v danom prípade inak, než vychádzajúc z uvedených princíпов.

10. Najvyšší súd o. i. upriamuje pozornosť na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 4. mája 2010 sp. zn. III. ÚS 72/2010, publikovaný v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 20/2010, v zmysle ktorého nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem, a to vzhľadom na špecifickú povahu konaní na

konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu.

11. Poukazovanie Krajského súdu v Trnave na zákon č. 371/2004 Z. z. nie je namieste, pretože tento upravuje sídla a obvody krajských súdov len všeobecne, bez prihliadnutia na špecifiká konaní vymenovaných v § 3 ods. 5 CMP, ktorý je vo vzťahu k § 3 zákona č. 371/2004 Z. z. v pomere špeciality. Rovnako nie je možné prihliadnuť na uznesenie najvyššieho súdu z 8. februára 2022 sp. zn. 1Ndob/1/2022, a to z dôvodu, že v danom prípade sa jednalo o spor o funkčnej príslušnosti determinovaný úplne inou povahou konania a námietkou zaujatosti podanou voči konajúcej sudkyni ešte pred účinnosťou zákona č. 371/2004 Z. z. v znení novely vykonanej zákonom č. 150/2022 Z. z. V uznesení sp. zn. 5Ndob/5/2023 najvyšší súd rozhodol v rovnakej názorovej línii ako v prejednávanej veci, keďže v ňom pri rozhodovaní o nesúhlase Krajského súdu v Bratislave s postúpením obchodnoprávnej veci rovnako poukázal na okamžitú aplikabilitu procesného predpisu a na nosné dôvody súdnej reformy. Taktiež nemožno prihliadnuť na zmieňované rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 46/2012 a sp. zn. III. ÚS 824/2016, keďže v nich ústavný súd vychádzal z už neúčinnnej právnej úpravy, obsiahnutej v Občianskom súdnom poriadku.

12. Najvyšší súd vzhľadom na vyššie uvedené konštatuje, že nesúhlas Krajského súdu v Bratislave s postúpením mu veci Krajským súdom v Trnave je dôvodný, preto rozhodol tak, ako vyplýva z výroku tohto uznesenia.

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.